

**Tale af Pernille Fenger,
Chef for FN's Befolkningsfond's (UNFPA) Nordiske Kontor
ved åbningen af
Esperanto verdenskongres i Bella Centreret, d. 23. juli 2011**

På vegne af FN i København takker jeg for invitationen til at tale her i dag på esperanto verdenskongressen.

Der er mere end 1000 FN ansatte i København, hvilket gør København til en af de større FN byer i den vestlige verden. København huser især mange FN organisationer, der køber medicin, udstyr og serviceydelser til bistandsprogrammer i mange udviklingslande. Jeg arbejder selv i FN's Befolkningsfond's nordiske kontor.

Lad mig begynde med at trække nogle store linjer op.

Den 31. oktober i år runder verdensbefolkning 7 milliarder. Det er en mærkedag i vores historie. Vi er blevet en milliard flere mennesker på jorden de sidste 13 år. Generelt lever folk længere og sundere og mange par vælger at få færre børn. Over halvdelen af verdens befolkning lever i dag i byer, og det er også her at den fremtidige befolkning vil fortsat vokse.

Af de 7 milliarder udgør børn og unge 1.8 milliard, det er den største ungdomsgeneration nogensinde. Af gruppen af unge bor 90 % af dem i udviklingslande. Jeg forstår, at temaet for jeres kongres netop har fokus på verdens unge.

En investering i verdens unge kvinder og mænd er en investering i verdens fremtid.

I Afrika bor en stor del af verdens unge. Den store børne- og ungdomsgeneration i Afrika kan blive en gylden mulighed for økonomisk vækst - hvis de får jobmuligheder og selv vælger at få færre børn. Det vil nemlig betyde en stor arbejdsstyrke, der kun skal forsørge få ældre og børn. Det var også den sammen situation der hjalp den økonomiske vækst i gang i Østasien.

At bygge en fremtid for verdens børn og unge handler om at sikre at de ikke går sultne i seng, får de nødvendige vaccinationer, går i skole, er fri for vold. Lige nu på Afrikas Horn er der 11 millioner der sulter, hvoraf størstedelen er kvinder og børn. Det er helt uacceptabelt. Her spiller FN en central rolle med at levere mad og andre basale forsyninger.

Unge mennesker bør også have adgang til seksualoplysning og sundhedsydelser, de har krav på at blive hørt og inddraget i beslutninger, der vedrører dem. Det seneste "arabiske forår" vidner om at unge mennesker meget naturligt kræver at være en aktiv del af deres eget samfund.

Af flere grunde er det især vigtigt at investere i verdens unge kvinder, da det oftest er dem, der ikke får en uddannelse, har et fysisk hårdt og lavstatus arbejde og som ofte står alene med ansvaret for at forsørge deres børn. Kvinder står for 80 % af produktionen af Afrikas fødevarer.

Hvis man investerer i unge pigers uddannelse og sundhed kan man redde liv og styrke produktivitet og økonomisk udvikling. Samtidig bidrager det også til ligestilling mellem mænd og kvinder. Når piger får en uddannelse og er sunde undgår de børneægteskaber, ufrivillige graviditeter og at blive smittet med HIV.

Hvis man er en ung kvinde mellem 15-19 år i et udviklingsland er den største dødsårsag på grund af graviditet og barsel. Ofte dør de unge kvinder som følge af usikker abort. I dag er der 215 millioner kvinder, der ikke ønsker at blive gravide, men som ikke bruger prævention. Det er alt sammen udfordringer, der er til at løse for relativt beskedne midler. Det er et spørgsmål om vilje.

I år 2000 besluttede 189 af verdens statsledere at lave en målrettet indsats for at bryde den negative fattigdomsspiral. Det blev til FN's Millenniumerklæring.

Otte mål blev defineret for at sikre en værdig og bæredygtig fremtid for verdens befolkning. Verdenssamfundet har givet sig tiden frem til 2015 til at indfri målene. Hvorfor er 2015 Målene så enestående?

2015 Målene er en række konkrete, tidsbestemte mål for at bekæmpe fattigdom, sult, sygdomme, mødredødelighed, analfabetisme og diskrimination af kvinder.

Desuden er løfterne vedtaget af alle FN's medlemslande, hele FN systemet, Verdensbanken og den Internationale Valutafond. Der tale om et partnerskab mellem nord og syd.

Der er allerede opnået store fremskridt. Det er resultater, der er til at føle på. Blandt andet er dødeligheden blandt børn under fem år faldet. Det betyder, at 12.000 færre børn dør hver dag end tidligere. Der er flere børn, der får en grunduddannelse. I dag er 89 % af alle børn indskrevet i en skole. Knap to milliarder flere mennesker har fået adgang til rent vand.

Men fremskridtene er ulige fordelt. De allerfattigste og mest marginaliserede i udviklingslandene har ikke fået gavn af resultaterne og er helt koblet af den udvikling, der har fundet sted. Millioner af mennesker verden over lever stadig fortsat i ekstrem fattigdom, uden mulighed for at gå i skole, uden adgang til basale sundhedsydelser, uden rent drikkevand og sanitet. Piger, kvinder og marginaliserede grupper er blandt de allerfattigste.

2015 målene handler ikke kun om at regeringer og FN organisationer skal løse verdens udfordringer. 2015-målene er vores allesammens mål.

Jorden er vores fælles hjem, den binder os sammen og forpligter os til at skabe det bedste sted for alle. Ved ikke at acceptere at mange fortsat lever i fattigdom bidrager vi til at sikre universale menneskerettigheder. Vi bidrager også til fred og sikkerhed i verden.

Der er mange måder at være aktiv og bidrage til en bedre verden. Vi kan deltage i frivilligt arbejde, der støtter medmennesker i vores lokalsamfund. Vi kan også hver især ændre vores forbrugsmønstre, så vi begrænser udslip af CO₂, så vi bruger mindre vand, og i det hele taget passer på vores miljø. Vi kan efterspørge varer som ikke er produceret af børn, men under forsvarlige arbejdsvilkår.

Vi kan også fastholde vores politiske ledere på de forpligtelser de skrev under på i år 2000 og mindst lige så vigtigt begynde at formulere nye ambitiøse mål, som kan vedtages efter 2015, tilpasset nye udfordringer som verden står overfor, hvad angår energi og miljø, sundhed og uddannelse. Esperantobevægelsen er en oplagt platform til at skabe forandring.

Lad mig slutte af med at understrege vigtigheden af at inddrage unge mennesker. De udgør mere end 40 % af verdens befolkning. De er energiske og åbne overfor ny teknologi og nye måder at gøre tingene på. Rigtig mange er virtuelt forbundet gennem sociale medier og er i gang med at forme nye politiske og kulturelle landskaber. Den unge generation er vigtig for at udvikle ny grøn teknologi og alternative energiformer. Men vi må ikke overse at mange børn og unge fortsat er marginaliserede, bliver udnyttede eller er ofre for katastrofer. De har krav på vores beskyttelse og hjælp. I en verden, hvor vi som nu oplever alvorlige økonomiske kriser, er det desværre ofte de unge, der betaler en høj pris.

En klog person har engang sagt, at den bedste måde at forudse din fremtid på - er ved at skabe den selv. Jeg er sikker på, at I over de næste dage får rig lejlighed til at drøfte jeres vision for fremtiden i en verden af 7 milliarder.

En la nomo de Unuiĝintaj Nacioj en Kopenhago mi deziras al vi fruktodonan kaj sukcesan kongreson!

Tak for opmærksomheden.

<http://www.linguistic-rights.org/un/>